

ת"פ 63696/02/18 - מדינת ישראל נגד צארלס שלום זמור

בית משפט השלום בראשון לציון
ת"פ 63696-02-18 מדינת ישראל נ' זמור

בפני
בעניין: כבוד השופט עמית מיכלס
מדינת ישראל באמצעות עו"ד מיקי ברגר -
שלוחת תביעות ראשל"צ

המאשימה

נגד

צארלס שלום זמור באמצעות ב"כ עו"ד דוד
פאל - הסנגוריה הציבורית

הנאשם

גזר דין

רקע וכתב האישום

1. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעבירה של ייבוא סם מסוכן, לפי סעיף 19+13(א) לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג - 1973 (להלן: פקודת הסמים המסוכנים).
 2. על פי עובדות כתב האישום הגיע הנאשם ביום 23.2.18 לישראל מצרפת בטיסה שעברה דרך ציריך, כשבחזקתו מזוודה ובתוכה 28 חבילות של סם מסוכן מסוג חשיש במשקל כולל של 2,774.91 גרם נטו.
 3. לאחר שהורשע הופנה הנאשם, על פי בקשתו, לממונה על עבודות השירות, לצורך בדיקת התאמתו לביצוע מאסר בדרך של עבודות שירות. באותו דיון הבהירה המאשימה שתעתור להטלת עונש מאסר בפועל גם אם הנאשם יימצא מתאים לביצוע עבודות שירות. מחוות דעת הממונה מיום 11.7.18 עולה שהנאשם נמצא כשיר לבצע עבודות שירות.
 4. ביום 17.7.18, בישיבה שנקבעה לטיעונים לעונש, ביקש ב"כ הנאשם להפנות את הנאשם לשירות המבחן לצורך הכנת תסקיר. ב"כ הנאשם נימק בקשתו בכך שיבקש לשכנע שיש להטיל על הנאשם עונש של מאסר שיבוצע בדרך של עבודות שירות והבהיר שמטרת הכנת התסקיר היא לאפשר לבית המשפט "להכיר את הנאשם" טרם מתן גזר הדין, זאת לאור גילו הצעיר ועל אף שאין חובה שבדין לעשות כן.
- ב"כ המאשימה התנגדה לבקשה זו, הן לאור העובדה שבאותה תקופה לא הייתה לנאשם אזרחות ישראלית והן לאור הבהרה שקיבלה מקצינת המבחן המחוזית, לפיה לא ניתן להציג בפני בית המשפט מתווה שיקומי טיפולי שעה שהנאשם

הוא אזרח זר.

בהחלטתי מאותו יום קבעתי שבנסיבות המתוארות אין מקום להפנות את הנאשם לשירות המבחן. עוד קבעתי שבפני הסנגור פתוחה הדלת לטעון כל שיבקש במסגרת הטענות לעונש. במטרה להיערך לטענות לעונש בצורה מיטבית ביקש ב"כ לדחות את המשך הדיון, ובקשתו נענתה בחיוב.

טעוני הצדדים לעונש, חוות הדעת הפרטית ודברי הנאשם

5. ביום 6.9.18, מספר ימים לפני המועד החדש שנקבע לשמיעת הטענות לעונש, הוגשה מטעם ב"כ הנאשם הודעה לפיה הנאשם הסדיר את אזרחותו הישראלית, המגיעה לו בזכות אמו שהינה ישראלית מלידה. להודעה זו צירף ב"כ הנאשם חוות דעת, שהינה מעין "תסקיר פרטי", שהוכנה על ידי עובדת סוציאלית מהשרות לאבחון וטיפול בעבריינות והתמכרויות "דף חדש" (להלן: השרות).

מעיון בחוות הדעת עולה שהיא מבוססת על תסקיר המעצר שהוכן בשעתו על ידי שירות המבחן, על כתב האישום ועל שיחות עם הנאשם, עם אמו, שהינה עובדת לשכת התעסוקה בפריז שהיגרה לצרפת מישראל בילדותה, ועם אחיו, שהינם עולים חדשים בארץ. מחוות הדעת הפרטית עולה שלנאשם אין עבר פלילי, גדל במשפחה נורמטיבית, וסיים 15 שנות לימוד. לדברי הנאשם, במסגרת אימוני הכדורגל בפריז הוא נתקל באוכלוסייה אפריקאית שלחצה עליו להעביר את הסמים. הנאשם סיפר שהתנגד לבקשה מספר פעמים, אולם לאחר שאותם אלמונים איימו עליו שיפגעו במשפחתו, הסכים וביצע את העבירה. משנשאל מדוע לא פנה לקבלת עזרה ועצה טרם ביצע את העבירה, השיב כי שני אחיו עלו ארצה, והוא לא רצה להדאיג את הוריו ובפרט את אביו החולה. הנאשם ציין שמעולם לא השתמש בסמים. אמו של הנאשם מוקיעה את מעשיו ומגויסת לשיקומו. עוד עולה מחוות הדעת שהנאשם מקבל אחריות מלאה למעשיו. לפיכך המליצה העובדת הסוציאלית להסתפק בהטלת עונש של מאסר שירוצה בעבודות שירות ולשלב את הנאשם בהליך שיקומי במסגרת השרות.

6. בטיעוניו לעונש ציין ב"כ המאשימה שהנאשם יליד 1995, נעדר הרשעות קודמות. הנאשם פגע בבראות הציבור והפר בכך את הערך המוגן של הצורך להגן על הציבור מפני נגע הסמים. ב"כ המאשימה עתר, בהסתמך על פסיקה, לקביעת מתחם עונשי שנע בין 12-24 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית, זאת בשים לה לכמות הסם אותה ייבא הנאשם לארץ. בתוך המתחם הסכים ב"כ המאשימה שיש למקם את עניינו של הנאשם בתחתית המתחם, זאת בשים לב לעובדה שקיבל על עצמו אחריות למעשיו, גילו של הנאשם ועברו הנקי. עוד ביקש להטיל על הנאשם עונש של מאסר מותנה, קנס והתחייבות.

7. מנגד ביקש ב"כ הנאשם להתחשב בגילו הצעיר של הנאשם ובעובדה שלאחרונה קיבל אזרחות ישראלית. עוד טען, שכחלק מהליך קבלת האזרחות קיבל הנאשם לידי דרכון ישראלי חדש, וככל שהיה מבקש להימלט מהארץ, יכול היה להשתמש בדרכון החדש. משלא עשה כן, יש בכך כדי ללמד על אופיו של הנאשם ועל כך שאינו עברייני.

ב"כ הנאשם הגיש פסיקה מטעמו, התומכת, לדבריו, במתחם עונשי שנע בין 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות לבין 18 חודשי מאסר בפועל. בפרט ביקש ב"כ הנאשם להסתמך על פסק הדין שניתן בבית משפט זה על ידי חברתי כב'

השופטת דקל נוח בת"פ 68051-09-16 של בית משפט זה, שם נקבע מתחם עונשי זהה בעניינה של קטינה שהורשעה בעבירה של ייבוא סם מסוכן בכמות של כ- 2 ק"ג ובעבירה של קשירת קשר לביצוע פשע שעניינה "התארגנות מתוככמת" של המעורבים.

ב"כ הנאשם הכיר בחומרת העבירה, אולם ביקש לציין שהעבירה לא נשאה פרי לאור העובדה שהנאשם נתפס, וביקש להחזיר את הדיון לרגע התפיסה. לדבריו, מילותיו הראשונות של הנאשם לשוטר שדיבר אתו בצרפתית היו שמחכה לו בשדה התעופה אדם הנושא שלט עם קוד, לו הוא אמור למסור את הסמים, והוסיף שמאחר שנתון זה לא נבדק, מנע הדבר מהנאשם את האפשרות להוכיח את גרסתו ואת העובדה שהוא אכן אוים.

עוד הצביע ב"כ הנאשם על כך שהסם לא נתפס בדופן המזוודה של הנאשם, אלא הונח בין בגדיו, עובדה המצביעה על חוסר תחכום וניסיון. לדבריו הנאשם הגיע לארץ לרגל חתונת אחיו, זאת מבלי שהודיע על כך לאח, זאת במטרה להפתיעו.

עוד ציין שבמסגרת הליכי המעצר הוכיח הנאשם שניתן לתת בו אמון, וכן את העובדה שהנאשם הודה בהזמנות הראשונה מבלי שהובטח לו דבר. את הנאשם תיאר כאדם שלא נגע מימיו בסמים או באלכוהול, לא מעשן סיגריות, וספורטאי ש"אין לו שום קשר עם עולם הסמים". הנאשם מגיע ממשפחה נורמטיבית, לא ביצע את העבירה ממצוקה כספית, ובחקירתו במשטרה אמר שגם אם היו מציעים לו כסף לא היה לוקח. מנגד נטען שהובטח לנאשם שיקבל 3,000-4,000 יורו עבור העברת הסמים.

ב"כ הנאשם הפנה לחוות הדעת הפרטית ממנה עולה שההסבר לביצוע העבירה הוא שהנאשם לא עומד במצבי לחץ. עוד עול שבמידה והנאשם ייכנס לכלא, הדבר עלול לחשוף אותו לעולם העברייני. הנאשם הביע בושע על מעשיו, והרגיש שאכזב את עצמו ואת משפחתו.

להודעה שהוגשה מטעם הנאשם טרם הדיון, צורף מכתבו של מציל בחוף הים בתל אביב [נספח ב'], ממנו עולה שבמהלך הקיץ נחלץ הנאשם לעזרתו של אדם שטבע ונזקק לעזרה. מהמכתב עולה שהנאשם שחה לעברו של אותו אדם והחזיק אותו עד להגעת המציל, תוך גילוי אומץ לב, נחישות ואף סיכון עצמי. במסגרת הטיעונים לעונש ביקש ב"כ הנאשם להכיר במעשה זה של הנאשם כמעשה המעיד על אופיו האמתי.

לפיכך ביקש ב"כ הנאשם להקל בעונשו של הנאשם וטען שאין מקום לשלוח אותו לריצוי עונש מאסר בין כתלי הכלא.

8. הנאשם ניצל את זכות המילה האחרונה, שב והתנצל מעומק לבו על שעשה והסביר שפחד על עצמו ועל משפחתו. ובמילותיו (כפי שתורגמו באמצעות בא כוחו): "הפחד כבש אותי ופעלתי מתוך חרדה מאוד גדולה. אני האח שמטפל בהורים, היחיד, ואבא שלי מאוד חולה. אני יודע שהייתי צריך לפעול באופן אחר ולפנות למשטרה בצרפת. מעולם לא הייתי במצב שכזה, לא ידעתי איך לנהל את זה, פחדתי בשביל אבא שלי. בהחלט לא הייתי צריך את הכסף הזה, אני מתפרנס בצורה טובה מאוד, אני לא מכיר את העולם הזה, אני עובד לפרנסתי. מעולם לא הייתה לי בעיה עם מערכת המשפט בצרפת". עוד ציין שמאז שהציל את האדם בחוף הים חזר להיות גא בעצמו, לאחר האכזבה שחוה מעצמו בעקבות האירוע.

קביעת מתחם הענישה

9. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, התשע"ב - 2012, לשם קביעת עונשו של נאשם, על בית המשפט להתחשב בעיקרון המנחה בענישה, הוא עיקרון ההלימה. משמעות עיקרון זה הוא קביעת יחס הולם בין חומרת העבירות בנסיבותיהן ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש שיוטל עליו.

בקביעת מתחם העונש ההולם את העבירה, על בית המשפט להתחשב בשלושה גורמים: האחד - הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות ומידת הפגיעה בהם; השני - נסיבות הקשורות לביצוע העבירה; השלישי - מדיניות הענישה הנהוגה.

נעבור, אם כן, לבחון גורמים אלו במקרה שלפנינו.

הערכים החברתיים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם

10. הערכים החברתיים עליהם נועדה פקודת הסמים מסוכנים להגן הם הגנה על הציבור ושמירה על בריאותו הפיזית והנפשית כתוצאה מנזקי השימוש בסמים מסוכנים והשפעתם הממכרת וההרסנית. בתוך כך הוכרה בפסיקה גם ההשפעה העקיפה הנגרמת כתוצאה משימוש בסמים, ובכלל זה ביצוע עבירות פליליות לצורך השגת הסם, וכפועל יוצא מכך הצורך להגן על ביטחונם האישי של הציבור ועל רכושם. ובלשונו של בית המשפט העליון [ע"פ 972/11 מדינת ישראל נ' יניב יונה, פסקה 4 (4.4.2012) (להלן: עניין יונה)]:

"את נגע הסמים יש לעקור מן השורש. ייצור, הפצה, סחר וכמובן גם שימוש בסמים - כל אלו מסבים נזק עצום. הנזק נגרם לא רק למעגל הסגור של המעורבים הישירים בביצוע העבירות, אלא גם לחברה בכללותה."

באותה החלטה עמד בית המשפט העליון על הצורך להחמיר בענישת עברייני הסמים:

"למאבק בנגע הסמים יש שותפים רבים. חלקם מתמקדים בחינוך מניעתי ובהסברה. אחרים מסייעים בהליכי הגמילה. לצידם פועלים גם אנשי אכיפת החוק, שתפקידם לסכל את עבירות הסמים וללכוד את העבריינים. אף בית המשפט נוטל חלק חשוב במאבק, באמצעות הטלת עונש מרתיע על מי שהורשע בעבירות סמים."

11. עוד נקבע שלעונשים חמורים צפויים גם אותם אנשים המהווים חוליות בשרשרת הפצת הסם בהיותם, על פי רוב, חלק משמעותי בלעדיו-אין בעסקאות הסמים. בעניין זה ראו למשל ע"פ 2000/06 מדינת ישראל נגד ויצמן, פסקה 5 (20.7.2006):

"... המאבק בנגע הסמים מחייב כי ההתייחסות לכל החוליות בשרשרת המסתיימת בהגעת הסם לציבור תהא מחמירה ועל כל מי שמהווה חוליה מחוליות השרשרת לדעת כי הוא נוטל על עצמו את הסיכון שבנשיאה בעונש המשקף את חומרת העבירות שביצעו ואשר משקף את הנזק שבמעשיהם לחברה."

על השיקולים שצריכים להנחות את בית המשפט בעת מתן גזר הדין בעבירות של סחר בסמים, על נגזרותיהן, עמד בית

המשפט העליון בע"פ 6029/03 מדינת ישראל נ' גולן שמאי, פסקה 7 (9.2.2004):

"מלחמת חורמה כונתה המלחמה בסוחרי הסמים, מלחמה ללא פשרות, והיא כמלחמת ישראל בעמלק... כך למשל מורה ההלכה כי בקביעת עונשם של עברייני סמים יש להתחשב, בעיקר, בחומרת העבירה ובצורכי ההרתעה... בייחוד נכונים הדברים במקום שהמדובר הוא בייבוא כמות משמעותית של סם העשויה לשמש להכנתן של מנות-סם רבות... כן קבעה ההלכה כי בעבירות סמים נסוגים השיקולים האישיים של העבריין מפני שיקולי הנזק הקשה שהשימוש בסם מביא על המשתמשים בו... חומרה, חומרה, חומרה - זו חייבת שתהא דרכו של בית-המשפט" (ההדגשות אינן במקור - ע.מ.).

12. אחת מחוליות הפצת הסם הם יבואני הסמים מהארצות השונות לישראל. על החומרה הרבה בה רואה המחוקק את מעשיהם של היבואנים ניתן ללמוד מעונש המאסר המירבי של 20 שנות מאסר שנקבע בחוק לצד עבירת הייבוא, שהינו עונש הזהה בחומרתו לעונש שנקבע לעבירת הסחר. על הצורך לנקוט כלפי יבואני הסמים בענישה משמעותית עקב תרומתם המרכזית לשרשרת הפצת הסם עמד בית המשפט העליון בע"פ 7044/11 עבד נגד מדינת ישראל, פסקאות 8 ו- 9 (17.6.2012) (להלן: עניין עבד):

"על בתי המשפט לנקוט במדיניות ענישה משמעותית כלפי כל המעורבים בשרשרת הפצת הסמים, שכן רק בדרך זו ניתן יהיה לפעול למיגור התופעה. על אף העובדה כי המעוררים שימשו כבלדרים, ולא עמדו בראש שרשרת הפצת הסם - הרי שהשיטה העומדת במרכז התופעה נשענת, במידה רבה, על נכונותם של המעוררים ושכמותם לבצע את העבירות האמורות... מכאן עולה שמאבק בתופעת ההסתננות וייבוא הסמים לתחומי המדינה מחייב הרתעה אפקטיבית של כלל השותפים למבצעי ההברחה, המודעים לחומרת העבירות הכרוכות במכלול, וזאת באמצעות ענישה משמעותית שתאיין את כדאיות ביצוע המעשים האסורים" (ההדגשות אינן במקור - ע.מ.).

ובע"פ 5741/11 סואכרה נ' מדינת ישראל (20.1.2013):

"יש לזכור כי עבירות הסמים שלא לשימוש עצמי, לרבות ייבוא, מכוערות הן ביותר דומות לשילוח אש בשדה קוצים... לצערנו הנגע מגיע לכל פינה בחברה... בצע הסם חוצה גבולות ולא מדובר רק בעבריינות פנימית." (ההדגשה אינה במקור - ע.מ.).

לעניין סוג הסם התייחס בית המשפט העליון בע"פ 6065/06 מדינת ישראל נ' חטואל (4.9.2006):

"אנו ערים לכך שמדובר בחשיש הנחשב לסם קל אלא שהמציאות, כמו מחקרים בתחום, מצביעים על כך שמדובר בשימוש ממכר כשלעצמו אשר מוליך לשימוש בסם קשה יותר, כתוצאה כמעט בלתי נמנעת".

13. מידת הפגיעה בערך המוגן היא גדולה, זאת לאור כמות הסם הגדולה אותה יבא הנאשם מחו"ל, ממנה ניתן היה להפיק כמות גדולה מאוד של מנות סם.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה

14. מדובר בכמות סם גדולה במיוחד, ששוויה רב. הנאשם ניסה לתת רקע לעבירה הן באמצעות בא כוחו במהלך דיון הטיעונים לעונש והן בפני העו"ס שערכה את חוות הדעת הפרטית. ואולם, לאחר ששמעתי את ההסברים, מצאתי אותם בעייתיים במספר מובנים. קושי מרכזי נעוץ בכך שמדובר בפרטים עובדתיים שזכרם לא בא בכתב האישום, וכבר מטעם זה אין מקום לקבלם. ואולם, גם לאחר בחינת ההסברים לגופם, ובהסתמך על ניסיון החיים והשכל הישר, מתעורר קושי לקבל את הטענה לפיה גורמים עלומים הפקידו בידי הנאשם סם בכמות כה רבה ובשווי רב, על סמך היכרות שטחית בלבד, ודומה שהקשר בין הנאשם לאחרים, ככל שגרסתו נכונה, היה משמעותי הרבה יותר. בכלל זה היה על הנאשם לשתף את אותם "אפריקאים" בתכניתו ועל כוונתו להגיע לארץ, לדבר אתם על נושא הסמים, להיפגש עמם ולקבל מידהם את הסמים.

בעייתיות נוספת מצאתי בכך שלא נטען שלאחר שהנאשם נתפס עם החשיש, הוא שיתף את רשויות החוק בארץ או בצרפת בכל הידוע לו, או שמסר את שמותיהם של אותם "אפריקאים" או את הדרך בה ניתן ליצור עמם קשר.

לדברי ב"כ הנאשם, לאחר שהנאשם נתפס בשדה התעופה הוא מסר לשוטרים שהוא אמור להעביר את הסם לאדם מסוים הממתין לו בשדה התעופה, אולם הדבר לא נבדק ולא נעשה כל מאמץ על ידי השוטרים לתפוס את אותו אדם. אציין שגם אם יש ממש בטענה זו, הרי שיש בה כדי להצביע על התרשלות המשטרה בטיפול באירוע בלבד, ואין בה כדי להשליך על מידת האשם של הנאשם, שהשלים את העבירה ברגע שנחת בארץ עם החשיש.

זאת ועוד, גם אם הייתי יוצא מנקודת הנחה שהנאשם היה אמור להעביר את כל כמות הסם לאדם אחר, ולא למכור אותו בעצמו לקונים, לא היה בכך כדי לשנות את דרגת החומרה הגבוהה של מעשיו, שכן אחת היא אם הנאשם העביר סם בכמות כה גדולה לאחר בידיעה שהאחר יפיץ אותו לשוק הצרכנים, או אם הנאשם היה מוכר את הסם בעצמו. מכל מקום, דיון זה הינו דיון תיאורטי, הרווי השערות וניחושים, ומשכך הוא אינו יכול לשמש בסיס לקביעת ממצא עובדתי שיהיה בו כדי לסייע לנאשם.

15. ניתן לסכם ולומר שמדובר בעבירה שקדמו לה תכנון והיערכות, חלקו של הנאשם בהעברת הסם היה חלק מרכזי, כאשר למעשה הוא זה שביצע את העברת הסם בפועל. גם אם הנאשם קיבל לידיו את הסמים מאחרים, הרי שאין הדבר מעלה או מוריד שכן זוהי משמעותה של "שרשרת סם" - האחד מקבלו מהשני ומעבירו לשלישי, לרוב תמורת סכום כסף. במקרה זה נטען שהנאשם אמור היה לקבל סך של 3,000-4,000 יורו, עובדה שמעמידה באור בעייתי את טענתו שאוים להעביר את הסם. אולם, גם אניח לטובתו של הנאשם שהוא אוים לעשות כן, הרי שלנאשם, שהינו אדם בגיר ואינטליגנטי, הייתה יכולת להבין את אשר הוא עושה, את הפסול שבמעשיו ואת המשמעותיות הנובעות מעיסוק בסמים בכלל, והברחת סמים ממדינה למדינה בכמות כה גדולה בפרט. לנאשם הייתה יכולת להימנע מביצוע המעשה ושליטה מלאה על מעשיו.

הנזק שעלול היה להיגרם מביצוע העבירה הינו נזק גדול ביותר, זאת נוכח כמות הסם הגדולה שהייתה אמורה להיכנס

לישראל. מנגד, ולמרבה המזל, לא הגיעו הסמים ליעדם, זאת תודות לערנותם של אנשי אכיפת החוק. במובן זה לא נגרם כל נזק בפועל, אולם הדבר היה תלוי אך ורק בגורמים חיצוניים ולא בנאשם.

רמת הענישה הנוהגת

16. כתמיכה בעמדתם הציגו ב"כ הצדדים פסיקה, אותה אסקור כעת בקצרה.

א. מטעם ההגנה הוגש ת"פ (ראשל"צ) 68051-09-16 מדינת ישראל נ' סרוסי ואח' (17.7.2017), בו הודה הנאשם במסגרת הסדר דיוני בביצוע עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע וייבוא בצוותא חדא של סם מסוכן מסוג חשיש במשקל של כ - 2 ק"ג **מצרפת** לישראל. מתחם העונש ההולם שנקבע בהחלטה זו נע בין 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ועד 24 חודשי מאסר בפועל, כאשר עונשו של הנאשם הועמד על 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות וענישה נלווית. בין יתר השיקולים נלקחו בחשבון הודאתו של הנאשם ולקיחת האחריות, גילו (18.5 בעת ביצוע העבירות), נסיבות חייו הקשות ביותר, העובדה שהתפתה לבצע את העבירה בשליחות הנאשמים האחרים תמורת כסף ובכך לסייע לאמו שנאלצה לקבץ נדבות עקב מצבה הנפשי ונסיבות חייה הקשות. עוד הכיר בית המשפט בהשפעה שהייתה לנאשם השני ולאדם נוסף על סרוסי ובהבטחתו של נאשם 2 לסרוסי שאם יתפס יסתיים עניינו בעונש של קנס כספי בלבד. לצד זאת אף הוכר הצורך המידי בטיפול ובשיקום הנאשם.

אם הרחבתי מעט בתיאור גזר הדין, הרי שהסיבה לכך נעוצה בעובדה שב"כ הנאשם ייחס חלק נכבד מטיעוניו לגזר הדין, וביקש ללמוד גזירה שווה מהעונש שהוטל על אותו נאשם. ממספר נימוקים אותם אציין להלן, מצאתי שאין מקום להשוואה בין שני הנאשמים. בראש ובראשונה לא ניתן להתעלם מנסיבות חייו החריגות של סרוסי, שהוגדרו על ידי בית המשפט כ"קשות במיוחד וייחודיות". על אלו יש להוסיף את ההליך השיקומי שעבר, שסייע לו להבין את חומרת מעשיו, לאחר שבתחילה לא הצליח להבינה מפאת גילו הצעיר, וכן את העובדה שהפרטים שמסר אפשרו את העמדתם לדין של יתר השותפים. מעבר לכך, לא ניתן להתעלם מהעובדה שכמות הסם במקרה שלפנינו גדולה בכ - 50% מכמות הסם שייבא סרוסי. בשונה מסרוסי, הגיע הנאשם זמור ממשפחה נורמטיבית, הבין את חומרת מעשיו והוא אינו זקוק להליך שיקומי.

בעניין זה יוער שמן הראוי היה להגיש ביחד עם גזר הדין של סרוסי גם את גזרי הדין שניתנו לשני שותפיו [שאחד נדון ביחד עם סרוסי והשני במסגרת ת"פ 68062-09-16 ינקל סעדה נ' מדינת ישראל (15.11.2016) - לא פורסם], שניהם צעירים בני 18.5 ו - 19 בלבד ביום ביצוע העבירות. על שני הנאשמים הוטל במסגרת הסדר טיעון, עונש מאסר מוסכם של 10 חודשים, בגין אותו מעשה ואותה כמות סם (ייבוא של כ - 2 ק"ג חשיש), כאשר אחד מהם ריצה בסופו של יום עונש מאסר של 15 חודשים לאחר שהופעל נגדו מאסר מותנה.

ב. בת"פ (ראשל"צ) 62962-05-16 מדינת ישראל נ' מגן דבורה פורטו אמסלם (30.1.2017) (להלן: עניין אמסלם), שהוגש אף הוא מטעם ההגנה, אושר הסדר טיעון במסגרתו הודתה הנאשמת בייבוא מצרפת של כ - 1 ק"ג סם מסוכן מסוג חשיש, והוטל עליה עונש של 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות וענישה

נלווית. נסיבותיה האישיות של הנאשמת דומות למקרה שלפנינו, וההבדל המרכזי בין המקרים נעוץ בכך שכמות הסם במקרה שלפני גדולה בערך פי שלושה ממקרה אמסלם.

גם כאן אני מוצא לציין שמן הראוי היה להגיש גם את גזר הדין שהוטל על בן זוגה של הנאשמת בת"פ 62941-05-16 מדינת ישראל נ' אנטוניו אמויאל (15.6.17). אמויאל הורשע בייבוא אותה כמות חשיש ונגזר עליו עונש של 9 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית, זאת לאחר שנמצא שחלקו משמעותי מזה של אמסלם, אולם עדין פחות מחלקו של שותף אחר שהינו קטין. הנאשם נעדר עבר פלילי. גזר הדין אושר על ידי בית המשפט המחוזי בעפ"ג 30259-07-17 אנטוניו אמויאל נ' מדינת ישראל (25.2.2018). בית המשפט המחוזי אישר אף את מתחם הענישה שנקבע בערכאה הדיונית של 6 חודשי מאסר בעבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר בפועל. עם זאת המתחם התייחס לכמות סם קטנה בהרבה מכמות הסם במקרה שלפנינו.

גזרי הדין שהוטלו על שני השותפים של בני הזוג אינם רלוונטיים לדיון, מפאת היותם קטינים.

ג. מטעם המאשימה הוגש ת"פ (ראשל"צ) 19218-01-16 מדינת ישראל נ' גוזי (22.5.2016) (להלן: עניין גוזי), במסגרתו אושר הסדר טיעון בין הצדדים שכלל הודאת הנאשם בייבוא מצרפת של סם מסוכן מסוג חשיש במשקל 1,891.63 גרם נטו, והטלת עונש של 11 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית. במסגרת החלטה זו אושר מתחם עונשי שנע בין 6 חודשי מאסר (שלא בדרך של עבודות שירות) ל - 24 חודשי מאסר.

פסקי דין נוספים מהם ניתן ללמוד על רמת הענישה הנוהגת במקרים חמורים יותר וחמורים פחות:

ד. בת"פ (ראשל"צ) 53897-07-14 מדינת ישראל נ' קווין אביטבול (19.7.2015), הורשע הנאשם, לאחר ניהול הוכחות, בייבוא מצרפת של סם מסוכן מסוג חשיש במשקל של כ- 3.37 ק"ג. על הנאשם, אזרח זר נעדר עבר פלילי, הוטל עונש מאסר של 12 חודשים וענישה נלווית.

ה. בת"פ (ראשל"צ) 42180-08-17 מדינת ישראל נ' אווה אזולאי (8.10.2018) מצאתי לאשר הסדר טיעון במסגרתו הורשעה הנאשמת על יסוד הודאתה בעבירה של ייבוא מצרפת של סם מסוכן מסוג חשיש במשקל 286 גרם. על הנאשמת הוטל עונש מוסכם של 4 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, קנס של 5,000 ₪ וענישה נלווית. הנאשמת הייתה כבת 18 ו - 3 חודשים ביום ביצוע העבירה.

ו. בת"פ (ראשל"צ) 23524-02-15 מדינת ישראל נ' אליהו שרייר (16.11.2015) אושר הסדר טיעון במסגרתו הורשע הנאשם, נעדר עבר פלילי, בביצוע עבירה של יבוא מקיב של סם מסוכן חשיש במשקל של כ - 7 ק"ג ונגזר עליו בהסכמה עונש של 18 חודשי מאסר וענישה נלווית.

ז. רע"פ 1830/16 סאלח רקיבי נ' מדינת ישראל (11.4.2016), במסגרתו אושר עונש של 8 חודשי מאסר וענישה נלווית שהושתו על נאשם שהודה במסגרת הסדר דיוני בהחזקת סם מסוכן מסוג חשיש במשקל של כ-2.3 ק"ג. העונש נקבע חרף המלצת שירות המבחן להסתפק בעונש של מאסר מותנה וקנס כספי וחרף

העדרו של עבר פלילי, כפי שעולה מת"פ (נתניה) 31236-09-14 מדינת ישראל נ' סאלח רקיבי (24.12.2015). בגזר הדין אף נקבע מתחם עונשי שנע בין 6 לבין 15 חודשי מאסר בפועל. מתחם עונשי זה לא שונה על ידי ערכאת הערעור [עפ"ג (מרכז-לוד) 10238-01-16 סאלח רקיבי נ' מדינת ישראל (28.2.2016)].

ח. רע"פ 322/15 חן ג'אנח נ' מדינת ישראל (22.1.2015), במסגרתו דחה בית המשפט העליון בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע על יסוד הודאתו בביצוע עבירות של החזקת סם מסוכן מסוג חשיש במשקל של מעט יותר מ - 400 גרם ועבירה של החזקת סכין. בכל הנוגע לעבירת הסמים, נקבע בערכאה הדיונית [ת"פ (ראשל"צ) מדינת ישראל נ' חן ג'אנח 25029-06-11 מיום 26.5.2014] מתחם עונשי של 7-18 חודשי מאסר בפועל. מתחם זה לא שונה על ידי ערכאת הערעור [עפ"ג (מרכז - לוד) 31082-06-14 חן ג'אנח נ' מדינת ישראל (23.12.2014)].

ט. רע"פ 1271/13 סויסה נ' מדינת ישראל (7.3.2013) במסגרתו דחה בית המשפט העליון בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי, שמצא להחמיר בעונשו של נאשם שהודה בכך שמכר לשוטר סם מסוכן מסוג חשיש במשקל של כ - 100 גרם, ובהזדמנות אחרת 20 גרם. בית המשפט המחוזי העמיד את עונשו של הנאשם על 8 חודשי מאסר ובסה"כ 10 חודשי מאסר לאחר הפעלת מאסר מותנה [עפ"ג (ת"א - יפו) 22938-07-12 סויסה נ' מדינת ישראל (28.1.2013)]. העונש אושר על ידי בית המשפט העליון חרף תסקיר מורכב בסיומו המליץ שירות המבחן להימנע מהטלת עונש מאסר בפועל.

17. מהאמור עולה שמדיניות הענישה בעבירות של ייבוא סם מסוכן הינה מדיניות מחמירה, הכוללת, ככלל, רכיב של מאסר בפועל. רמת ענישה זו הוכרה בפסיקה ככזו המשרתת את עיקרון הגמול, ולצד זאת את עקרון ההרתעה בדרך של העברת מסר תקיף וחד - משמעי לעבריינים בכוח.

לאחר שנתתי דעתי לכל האמור, אני קובע שמתחם העונש ההולם, בנסיבות המקרה של ייבוא סם מסוכן מסוג חשיש בכמות של כ - 3 ק"ג, נע בין 8 לבין 20 חודשי מאסר בפועל.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

18. טרם שאדון בנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירות, מצאתי להתייחס בקצרה לעתירת ב"כ הנאשם לשלוח את הנאשם לשירות המבחן לצורך הכנת תסקיר. כידוע, אין לנאשם זכות קנויה לכך שיערך בעניינו תסקיר טרם מתן גזר הדין, אלא אם מדובר באותם מקרים הנכנסים בגדר אכרזת דרכי ענישה (תסקיר שירות מבחן), התשכ"ד - 1964 [ראו למשל: רע"פ 8722/15 שבאזי תבנאס נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (21.12.2015)]. במקרה שלפני הובהר על ידי ב"כ הנאשם שהבקשה להפנות את הנאשם לשירות המבחן נועדה לאפשר לבית המשפט "להכיר את הנאשם" ובפרט את הנסיבות שהביאו אותו לבצע את העבירה, זאת בשעה שלא הייתה מחלוקת על כך שהעונש שייגזר עליו ינוע בין עבודות שירות, כעתירת ההגנה, לבין מאסר בפועל, כעתירת המאשימה. במקרה של הטלת עונש של עבודות שירות ביקש ב"כ הנאשם לשלבו בהליך טיפולי.

יובהר שבשעתו לא היה הנאשם אזרח ישראלי, כך ששאלת השיקום כלל לא עמדה על הפרק, ולו ברמה התיאורטית. נוסף על כך, מאחר שממילא לא היה ביכולתו של שירות המבחן לבדוק את קורותיו של הנאשם בצרפת, מצאתי שאין כל ערך מוסף בפירוט אותן נסיבות בפני שירות המבחן, וניתן היה להסתפק בדברי ב"כ הנאשם, הנאשם ובני משפחתו, ככל שיימצא לנכון, במסגרת הטיעונים לעונש. הנאשם בחר, כאמור, להציג חוות דעת פרטית, חלף העדת בני המשפחה כעדי אופי. מאחר שהאמור בחוות הדעת מקובל על המאשימה, מצאתי לקבלם כאילו העידו הנאשם ובני משפחתו לפני.

19. ועתה אגש לדון בטיעונים עצמם. הנאשם הינו אדם צעיר, נעדר עבר פלילי. כפי שעולה מחוות הדעת הפרטית, מדברי בני משפחתו של הנאשם, כמו גם מהטיעונים שנשמעו עולה שגדל בסביבה נורמטיבית.

הנאשם הודה במיוחס לו בהזדמנות הראשונה, כבר במועד בו נתפס, ובהמשך במהלך חקירתו במשטרה. נקודה זו היא הנקודה המשמעותית ביותר הנזקפת לזכותו של הנאשם, זאת לאור ההשלכות שיש לה על סוגיית לקיחת האחריות והחיסכון בזמן השיפוטי. כבר נקבע לא אחת שאין דומה מצבו של נאשם שהורשע לאחר ניהול הליך הוכחות לבין נאשם שהודה מיד וקיבל אחריות על מעשיו. לאור הלכה מושרשת זו, שהיגיון רב בצדה, שאף המאשימה ביקשה להתחשב בה, יש לתת לה משקל הולם בגזר הדין.

ואולם, דומה שב"כ הנאשם ביקש לקחת הלכה זו מספר צעדים קדימה, ולהתחשב בנאשם עד כדי הימנעות מהטלת עונש מאסר לריצוי בפועל. בעניין זה הגיש ב"כ הנאשם את ע"פ 122/14 דניס שוורצפל נ' מדינת ישראל (7.7.2014) [להלן: עניין שוורצפל], כפסיקה עקרונית הקובעת שיש להקל בעונשם של מי שמשתיפים פעולה באופן מידי עם המשטרה, כאשר הנימוק המרכזי לקביעה זו הוא מתן תמריץ לחשודים ולנאשמים לחשוף פרשיות ולהפליל אחרים. קביעה זו הינה כמובן הלכה מחייבת, שממילא מיושמת מדי יום ביומו על ידי בתי המשפט בערכאות השונות.

עם זאת, לא ניתן ללמוד מהלכה זו שיש להטיל על מי שהורשע בעבירה נושא דיון זה ובנסיבות בהן הורשע הנאשם, עונש מקל עד כדי הימנעות מהטלת עונש של מאסר בפועל. הטעם הראשון לכך הוא שבאותו מקרה, יישום ההלכה והתחשבות בנאשמים באה לידי ביטוי בדרך של צמצום עונשי המאסר שהוטלו עליהם, ולא בדרך של ביטולם; הטעם השני הוא שהנאשמים באותה פרשיה הביאו לחשיפתה, זאת בשונה ממצבו של הנאשם, לגביו לא נטען שמסר את שמות שולחיו בצרפת. העובדה שהנאשם מסר בזמן אמת קצה חוט שאפשר למשטרת ישראל לחשוף את האדם שאמור היה לקבל את הסמים בארץ, מידע שכאמור לא נוצל על ידי המשטרה, תזקק לזכותו של הנאשם מתוך הנחה שדבריו בהקשר זה הינם דברי אמת; הטעם השלישי הוא שבפרשייה שנדונה בבית המשפט העליון, לאחר שהנאשם מסר את שמות שותפיו וחלקם בביצוע העבירה, הייתה לבית המשפט אמת מידה להשוואה בין מספר מעורבים באותה פרשיה, זאת בשונה ממצב הדברים בענייננו; הטעם הרביעי הוא שקביעת בית המשפט העליון בדבר הצורך לתמרץ עבריינים לשתף פעולה עם המשטרה, הינה, בלשונו של בית המשפט משום "אמירה נורמטיבית", שאין בה כדי לפגוע בצורך לתת ביטוי בגזר הדין גם לחומרת מעשיו של העבריין (עניין שוורצפל, פסקה 22).

חריגה מהמתחם לקולא או החמרה בתוך המתחם

20. במקרה שלפנינו מצאתי שאין מקום לחרוג מהמתחם לקולא. הנאשם אינו צרכן סמים ועל כן אינו זקוק להליך גמילה. מהתרשמותי מהנאשם, ספק בעיני עד כמה יתפתה לבצע עבירה דומה פעם נוספת ועל כן יש סיכוי של ממש שישתקם, בין אם יעבור הליך שיקומי ובין אם לאו. מכל מקום לחרטה הכנה שהביע ולסיכויי השיקום, כמו גם לשיקולים

נוספים העומדים לזכותו של הנאשם, יש לתת משקל בקביעת עונשו של הנאשם, כנקודת מוצא, בסמוך לתחתית המתחם. עם זאת, אין מקום לתת לשיקול סיכויי השיקום "משקל עודף" שיבוא על חשבון יתר שיקולי הענישה.

21. אשר לצורך בהחמרת הענישה, קובע סעיף 40 לחוק: **"מצא בית המשפט כי יש צורך בהרתעת הרבים מפני ביצוע עבירה מסוג העבירה שביצע הנאשם, וכי יש סיכוי של ממש שהחמרה בעונשו של הנאשם תביא להרתעת הרבים, רשאי הוא להתחשב בשיקול זה בבואו לקבוע את עונשו של הנאשם, ובלבד שהעונש לא יחרוג ממתחם העונש ההולם".**

למרבה הצער, ייבוא חשיש לישראל מארצות שונות בכלל ומצרפת בפרט, על פי רוב בכמויות לא מבוטלות של מספר קילוגרמים, והעברת הסם דרך נמל התעופה בן גוריון, הפך לתופעה רווחת. די בריבוי המקרים שאוזכרו במסגרת החלטה זו כדי לתמוך במסקנה זו (וראו קביעה נוספת בעניין זה, בגזר הדין בעניין אמסלם: "מדובר בסם מסוג חשיש שלאחרונה בית משפט זה נתקלים במקרים רבים של יבוא חשיש מצרפת, ובכמות (באותו מקרה - ע.מ) של כמעט קילוגרם").

עוד ניתן לראות שעל פי רוב מדובר בעבריינים המצויים בשלבים שונים של תהליך העלייה לארץ, נעדרי עבר פלילי, בגילאים צעירים יחסית, ולעתים אף קטינים. חרף נתונים אלו, מוטלים על אותם עבריינים עונשים הכוללים, ככלל, רכיב של מאסר בפועל. במקרים חריגים, בהם כמות החשיש לא עלתה על כמה מאות גרמים, או כאשר לנאשם היו נסיבות חיים חריגות, הוטלו עונשי מאסר של 4-6 חודשים לריצוי בדרך של עבודות שירות.

כפי שקבע בית המשפט העליון בעניין עבד ובעניין יונה לעיל, על בית המשפט ליטול חלק במאבק המתנהל בהפצת הסמים, באמצעות הטלת עונש מרתיע על מי שהורשע בעבירות מסוג זה, במטרה לאיין את כדאיות ביצוע עסקאות הסמים, ובמקרה זה ייבוא הסמים. נכון לרגע זה לא ברור מהו המסר שעובר, הן ממברחי הסמים שהצליחו להחדיר את הסמים לארץ והן מהעבריינים שנתפסו ונענשו, לקבוצת האוכלוסייה בעלת הפוטנציאל לביצוע עבירות דומות בעתיד. טפח מהלך הרוח השורר בתחום של ייבוא החשיש ניתן למצוא בדברי הנאשמים עצמם במהלך הדיונים המתקיימים בעניינם. כך, למשל, טען אחד הנאשמים שעניינם אוזכר לעיל, שהוא מעולם לא סחר בסמים בארץ מוצאו, אולם פעל מתוך מניע כספי, לאחר ששמע מחברים בעלי ניסיון על האפשרות להרוויח כסף קל ומהיר ממכירת חשיש (עניין גוזי, סעיף 4).

אין ספק בכך שבענישה מקלה, וודאי כזו שאינה כוללת רכיב של מאסר בפועל, כפי שביקש ב"כ הנאשם, יש כדי להחליש את הצורך להרתיע יבואני סמים, והיא אינה משרתת את המאבק בתופעה עבריינית זו.

בעניין זה יפים אף דברי כב' השופטת (כתוארה אז) א. חיות בע"פ 11469/05 מדינת ישראל נ' אשר עייש (16.5.2006):

"האינטרס הציבורי והצורך החברתי לעשות למיגור או למצער לצמצום משמעותי של נגע הסמים, מחייבים אותנו בעת גזירת הדין להעמיד במרכז את שיקולי ההרתעה והגמול ואילו השיקולים האינדיבידואלים נושאים בעניינים כאלה משקל משני בלבד."

22. אשר על כן אני סבור שבמקרה זה, לאור נסיבותיו האישיות של הנאשם, הודאתו במיוחס לו, גילו הצעיר, הבעת החרטה הכנה ולקיחת האחריות, כמו גם המעשה ההרואי שביצע לאחרונה, מצדיקים הטלת עונש הנמצא בסמוך לתחתית המתחם. לצד זאת, הצורך בהרתעת הרבים ובהעברת מסר עונשי חד משמעי שאינו מתפשר, מעמיד את עונשו של הנאשם בחלק הנמוך - בינוני של המתחם, ובכך אף מתמלאת דרישת סעיף 40 לחוק. במקום זה אני מוצא לציין שככל שהנאשם לא היה מקבל אחריות על מעשיו, מן הראוי היה להעמיד את עונשו בחלק הבינוני של המתחם.

23. גם אם הייתי נכון לקבל את טענת הנאשם על כך שאוים, הרי שמדבריו עולה שהוא אמור היה לקבל כסף עבור הסמים שהבריוח לארץ. מסיבה זו מצאתי שיש להטיל על הנאשם רכיב של קנס כספי כחלק מהעונש. עם זאת, מאחר שהנאשם עתיד לרצות עונש מאסר, העובדה שהוא עושה את צעדיו הראשונים בארץ, והעובדה שלא הוכח שקיבל בפועל תמורה כספית, אמנע מהטלת קנס כבד, שראוי היה להטיל עליו במקרה זה.

לאור עונש המאסר שהנאשם עתיד לרצות, מצאתי להימנע מהטלת עונש של שלילת רישיון נהיגה, בהתאם לסעיף 37 לפקודה.

24. לאחר שנתתי דעתי לכל השיקולים דלעיל, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל לתקופה של 11 חודשים, בניכוי הימים בהם ישב במעצר בין התאריכים 23.2.18-25.3.18.

הנאשם יתייצב לריצוי עונשו במזכירות בית המשפט, ביום 14.10.18 עד השעה 10:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון ועותק מגזר הדין.

על ב"כ הנאשם לתאם את כניסתו למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפונים 08-9787336, 08-9787377.

ב. מאסר על תנאי של 6 חודשים, אותו לא יישא הנאשם אלא אם יעבור בתוך תקופה של 3 שנים מיום שחרורו על עבירה מסוג פשע לפי פקודת הסמים המסוכנים.

ג. קנס כספי בסך ₪ 5,000 או 25 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד ליום 1.12.2018.

ד. הנאשם יחתום על התחייבות בסך 10,000 ₪ להימנע בתוך תקופה של 3 שנים מיום שחרורו עמוד 12

ממאסר מביצוע עבירה מסוג פשע לפי פקודת הסמים המסוכנים. ההתחייבות תיחתם עד ליום 17.10.18. לא תיחתם ההתחייבות, ייאסר הנאשם למשך 20 יום.

25. הסמים יושמדו. ניתן בזאת צו כללי ליתר המוצגים.

זכות ערעור תוך 45 ימים.

ניתן היום, א' חשוון תשע"ט, 10 אוקטובר 2018, בנוכחות הצדדים.